04/01/2022

Ακρόπολη Θεσσαλονίκης: Ένα σημαντικό ιστορικό μνημείο

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Η Ακρόπολη στην πόλη της Θεσσαλονίκης χτίστηκε, κατά τη συνήθη τακτική της ελληνιστικής περιόδου, με σκοπό να λειτουργήσει ως το τελευταίο οχυρό για τους κατοίκους σε περίπτωση επιθέσεων και επιδρομών από τους εχθρούς τους.

Αποστολή: Ραφαήλ Γεωργιάδης
Φωτορεπόρτερ – Μέλος Ε.Φ.Ε.

Βρίσκεται στη βορειοανατολική πλευρά των τειχών της Θεσσαλονίκης, πάνω από τη Μονή Βλατάδων στην Ακρόπολη και διασώζεται σχεδόν στην αρχική της μορφή.

Το Επταπύργιο αποτελεί οχυρωματικό κομμάτι της. Η αρχιτεκτονική της ακολουθεί αυτή των οχυρωματικών τειχών όλης της Θεσσαλονίκης. Διακρίνονται

ορθογώνιοι πύργοι που εναλλάσσονται με τριγωνικά πυροβολεία. Οι πύργοι που έχουν προστεθεί στο εσωτερικό τείχος φανερώνουν ότι αυτό ήταν αρχικά ο εξωτερικός οχυρωματικός περίβολος της πόλης.

Η πρόσβαση στην Ακρόπολη είναι σχετικά εύκολη. Ανήκει στο πολεοδομικό συγκρότημα της Άνω Πόλης και ο επισκέπτης τη συναντά μόλις διαβεί τις δύο Πορτάρες. Από τις δύο πύλες του οχυρού η ανατολική οδηγεί στην πύλη της αυτοκράτειρας Άννας Παλαιολογίνας, η οποία σύμφωνα με την επιγραφή της ανοίχτηκε το 1335. Συνεχίζοντας ορθώνεται ο πύργος του Τριγωνίου ή όπως ήταν γνωστός στους Βυζαντινούς, ο πύργος της Αλύσεως λόγω του εξωτερικού του διάκοσμου στην περιφέρειά του. Από τον πύργο του Τριγωνίου έγινε η άλωση της Θεσσαλονίκης από τους Τούρκους το 1430.

Η πλέον αναγνωρίσιμη περιοχή της Ακρόπολης στη Θεσσαλονίκη είναι το **Επταπύργιο**. Σημαντικότατο ιστορικό μνημείο, που αποτελείται από πολυγωνικό φρούριο στην βορειοανατολική πλευρά της Ακρόπολης και οφείλει την ονομασία του στους επτά ορθογώνιους πύργους του. Μαζί με τον κεντρικό πύργο της εισόδου δημιουργούν ένα σχήμα Π. Διαθέτει συνολικά δέκα οχυρωματικούς πύργους ενώ η αρχική του χάραξη τοποθετείται στα μεταβυζαντινά χρόνια. Αντίστοιχο φρούριο χτίστηκε στην Κωνσταντινούπολη την ίδια περίοδο.

Το **Επταπύργιο** κατά την τουρκοκρατία χρησιμοποιήθηκε ως έδρα του Τούρκου διοικητή. Οι μεγαλύτερες παρεμβάσεις χρονολογούνται το 1431 μετά την άλωση της Θεσσαλονίκης όταν ανέλαβε διοικητής ο Τσαούς Μπέη. Οι πληροφορίες δίνονται από επιγραφή που βρέθηκε στον μεσαίο πύργο του Επταπυργίου, ο οποίος ανεγέρθηκε τελευταίος. Τον ονόμασαν Γεντί Κουλέ και από αυτόν πήρε την διάσημη πλέον ονομασία όλο το οχυρωματικό συγκρότημα.

Το **Γεντί Κουλέ** στα τέλη του 19ου αιώνα μετατράπηκε σε φυλακή αρχικά υπό τουρκική διοίκηση και με την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης πέρασε σε Ελληνική διοίκηση. Λειτούργησε ταυτόχρονα σαν ανδρική, γυναικεία και στρατιωτική φυλακή ως το 1989.

Προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες των φυλακών, τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά χτίστηκαν κτίρια τα οποία απέκρυψαν εντελώς την αρχική μορφή του συγκροτήματος. Τα αρχικά κτίσματα στον εσωτερικό χώρο του Επταπυργίου γκρεμίστηκαν και δεν έχει μείνει κανένα ίχνος τους, ενώ στα εξωτερικά κτίρια που προστέθηκαν, στεγάστηκαν διοικητικές υπηρεσίες και χώροι φυλάκισης και απομόνωσης των κρατουμένων.

Οι **φυλακές** του Επταπυργίου στη Θεσσαλονίκη είναι ίσως οι πλέον

τραγουδισμένες φυλακές, αφού στα ρεμπέτικα τραγούδια της εποχής, αλλά και σε μεταγενέστερα, γίνονται συχνές αναφορές για τη “φιλοξενία” εντός των τειχών τους.

Το 1989 το Γεντί Κουλέ έπαψε να λειτουργεί ως φυλακή. Οι φυλακές μεταφέρθηκαν σε νέες εγκαταστάσεις έξω από την πόλη της Θεσσαλονίκης. Το Επταπύργιο πέρασε από τότε στην δικαιοδοσία του Υπουργείου Πολιτισμού.

Ο επισκέπτης της Ακρόπολης και συνάμα του Επταπυργίου ακόμη και σήμερα βιώνει ανάμικτα συναισθήματα καθώς αντικρίζει την πανοραμική θέα της Θεσσαλονίκης από τις επάλξεις του και νιώθει αγαλλίαση. Δεν μπορεί όμως να αγνοήσει τον πόνο και τον καημό που μοιάζει να αναβλύζει από τους τοίχους τριγύρω του, από τις ιστορίες τόσων και τόσων φυλακισμένων και βασανισμένων που εκτελέστηκαν πολλές φορές με συνοπτικές και όχι τόσο ξεκάθαρες διαδικασίες.

© Rafail Georgiadis-ope.gr

© Rafail Georgiadis-ope.gr

© Rafail Georgiadis-ope.gr

© Rafail Georgiadis-ope.gr

© Rafail Georgiadis-ope.gr

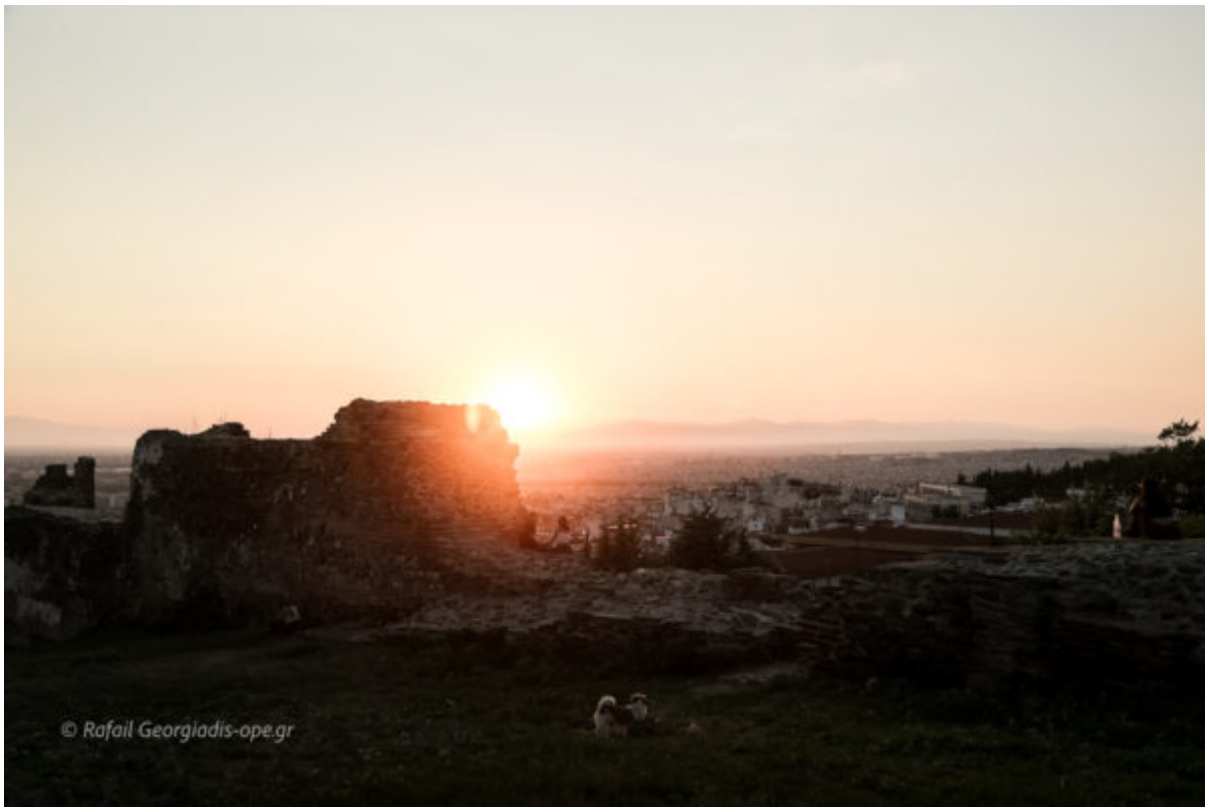
© Rafail Georgiadis-ope.gr

Patrimoine mondial World Heritage
UNESCO
Παγκόσμια Κληρονομιά

© Rafail Georgiadis-ope.gr

© Rafail Georgiadis-ope.gr

© Rafail Georgiadis-ope.gr

© Rafail Georgiadis-ape.gr

© Rafail Georgiadis-ope.gr

© Rafail Georgiadis-ope.gr